

Transport a já

I. Vytvořte dvojice se spolužákem v lavici a přečtěte si slovníkové heslo.

Jak toto slovo vnímaly děti žijící v terezínském ghettu?

transport

1. doprava, přeprava, převoz osob nebo věcí; odborně: přemístění; buněčný transport = přenos látek v buňce nebo mezi buňkami

2. skupina osob nebo větší množství zboží, materiálu, dopravované jednotně na místo určení: transport zboží, vojenský t., nacistické t-y smrti

3. expresivně - skupina jedinců někam se ubírajících: t. děti

II. Přečtěte si pozorně následující úryvky z deníků. Ve dvojici odpovězte na otázky:

1. Jak píše o transportech z Terezína Helžin tatínek a jak Helga sama?

2. Jak se děti i dospělí připravovali na transport, do kterého byli povoláni?

3. Co znamená odjezd některých spolubydlících pro děvčata v pokoji č.28?

a) Neděle 5. 9. 1943

Temný den navzdory slunečnímu svitu. Kasernace 500 účastníků transportů. Dvacet devět lidí z našeho heimu dostává předvolánku do transportu. Nástup je v devět hodin do Hamburských. Z mého pokoje tam jsou čtyři....
... Helga je celá vnitřně rozjitřená, protože odchází šest z jejích nejlepších přítelkyň. Pro každou má dáreček na rozloučenou.... Večer je hrozný, neboť to loučení, možná na neshledanou, člověka velice dojmá.

Otto Pollak

pokračování na další straně

Z příkazu Vám oznamujeme, že dne 11. února máte odcestovati k pracovnímu nasazení v Terezíně.

Děti: Nežidovské děti nemohou býti vzaty ssebou. Tyto děti mohou zůstat v bytě v opatrování příbuzných nebo známých, nebo mohou býti dány k příbuzným nebo známým smíšeným manželstvím, nebo do veřejných sociálních institucí. Židovské děti musí být vzaty ssebou do Terezína.

b) Neděle 5. 9. 1943

To byl dnes den, ale již je po všem. Už jsou ve šlojzce. Od nás jde Pavla, Helena, Zdenka, Olile a Popinka. Popinka a Helena jsou rezervy, možná, že se dostanou ven. Zdence každý něco dával, je takový chudák. Dala jsem jí půlku chleba, konzervu paštiky, lipový čaj a cukr. ... Vybavily jsme ji z ničeho tak, že z ničeho měla za chvíli malý kufříček a chlebník plný jídla. Dala mi na památku svůj deník...

V šest hodin večer nastoupily. Každá jinam. Loučení bylo těžké. Držely jsme se však všechny statečně, až na Helenu, kterou jsem dnes poprvé viděla doopravdy plakat. Večer po 8. hodině jsem šla vyhledat Zdenku. Seděla se svou rodinou na zavazadlech a plakala a smála se zároveň radostí, že vidí ještě někoho před odjezdem. Ač jsem spala celou noc, měla jsem strašidelné sny, až jsem měla ráno kruhy pod očima a byla jsem přepadlá.

Helga Pollak

c) Pondělí 6. 9. 1943

Helena je vyreklamovaná... Ostatním holkám, které známe a jsou v transportu, jsme donesly do Šlojzky krajíce pomazaný marmeládou k snídani. K snídani naše děvčata neměly co jíst, tak jsme daly dohromady všechny patičky, ze kterých jsme měly každá půl krajíce chleba... Již jsem neviděla nikoho z našich děvčat, co jsou v transportu, až odpoledne Popinku, jak šla kolem našeho domu k vlaku. Šly jsme se s ní ještě jednou rozloučit a přinesly jsme jí 4 buchty od večere. Popinka plakala, byl konec s její statečností. Zajíc z jedné strany a Flaška z druhé ji vedly, neb skrze slzy neviděla. A nyní ležím v posteli a všechny čtyři možná již jsou v Praze.

Helga Pollak

d) Úterý 7. 9. 1943

Přistěhovala se k nám Milka. Leží na Eliným místě a Jiřka na mém. Já ležím na Zdenčiným a Ela na Jiřčiným vedle mne u zdi. Udělaly jsme si to doopravdy hezky. ... Musíme si dát do pořádku všechny věci, jelikož může zase někam jet transport. Může jet jeden, možná i všichni lidi anebo už žádný, ono se neví, co mají v úmyslu...

Helga Pollak

(Všechny úryvky z knihy Děvčata z pokoje 28, str. 112 – 114)

III.

a) Spojte se s další dvojicí a porovnejte svoje odpovědi mezi sebou.

b) Každý sám napište další možný kousek deníku Helžina otce ze dne 7. 9. 1943. Porovnejte je mezi sebou.